Aan: de colleges/besturen van gemeenten, provincie en waterschap

Onderwerp: Aanbieding RES 1.0 Fryslân
Opsteller: RES Fryslân Projectorganisatie
Contact: resfryslân@leeuwarden.nl
Datum: 9 april 2021

Geachte bestuurders,

Vorige jaar hebben alle gemeenten, de provincie Fryslân en het Wetterskip Fryslân ingestemd met het concept RES. Daarin stond een voorlopige bijdrage vanuit de regio Fryslân aan de landelijke doelstelling uit het Klimaatakkoord voor het onderdeel Elektriciteit aangegeven: 2,3 Terawattuur (TWh) duurzame elektriciteit op land. De regiegroep RES heeft de afgelopen maanden, samen met verschillende belanghebbenden, gewerkt aan een definitief RES 1.0. Veel betrokkenen binnen de regio Fryslân hebben deelgenomen aan deze dialoog.

Wij hebben vastgesteld dat er nu een voldragen stuk ligt, waarmee een regionaal (en Frysk) antwoord wordt gegeven op de uitdagingen die het klimaatakkoord voor de RES regio's heeft verwoord. Wij vragen uw college/dagelijks bestuur om deze RES1.0 te beoordelen en daarna ter vaststelling aan uw volksvertegenwoordiging voor te leggen. Omdat de regiegroep het RES Fryslân vóór 1 juli 2021 bij het nationale programma RES moet indienen vragen wij u om vóór 1 juli van dit jaar de behandeling in uw colleges/dagelijks bestuur en de raden/ /provinciale staten/ algemeen bestuur af te ronden. Hieronder treft u een korte beschrijving van de inhoud van het RES 1.0 aan.

Van concept RES naar RES 1.0
Het Concept RES is (bewust) bestuurlijk ingevuld door de reeds gerealiseerde en vergunde projecten voor opwekking van duurzame elektriciteit op te nemen. Dit is gedaan om zoveel mogelijk tijd te besteden aan samenspraak en samenwerking richting een definitieve RES 1.0 Fryslân. Dit is van belang want open met elkaar in gesprek gaan over de mogelijkheden voor duurzame energieproductie richting 2030 en 2050 is de énige optie om draagvlak op de lange termijn te creëren en te behouden. Acceptatie en deelname door zoveel mogelijk partijen is onmisbaar voor de realisatie van onze ambities.

Bij de behandeling van de Concept RES is meerdere malen de oproep gedaan door verschillende gemeenteraden, colleges en de maatschappelijke organisaties georganiseerd in de Friese Energie Alliantie (FEA) om in de RES 1.0 een hogere ambitie op te nemen. Een hogere bijdrage zou meer recht doen aan de energieke Mienskip van Fryslân en biedt vooral ook kansen voor Fryslân. Om inzichtelijk te maken hoe groot de ambities zijn bij alle RES partijen, zijn er met alle overheden en de Friese Energie Alliantie (FEA) leden individuele en gezamenlijk ambitiegesprekken gevoerd. Voor de Friese overheden zijn de uitkomsten samengevoegd in een Ambitiedocument. De FEA heeft een eigen ambitiedocument opgesteld. Liander, als netbeheerder een belangrijke partner, heeft een netimpactanalyse uitgevoerd met aandacht voor actuele knelpunten. Deze achtergrondinformatie is in de bijlagen opgenomen.

Wij concluderen dat in Fryslân voldoende ambitie bestaat om de Friese bijdrage te verhogen. Wij stellen daarom als RES-regio Fryslân voor om een RES bod te doen waarmee we in 2030 tenminste 3 Terawattuur (TWh) duurzame elektriciteit op land produceren. Hiermee leveren we als RES regio

een evenredige, realistische bijdrage aan het Klimaatakkoord. En daarbij kunnen we ook nog steunen op voldoende maatschappelijk draagvlak voor de uitvoering.

Regionale Structuur Warmte
Naast de bijdrage vanuit de regio Fryslân aan de landelijke doelstelling uit het Klimaatakkoord voor het onderdeel Elektriciteit stelt de regio ook een Regionale Structuur Warmte (RSW) op. Hierin worden potentiele warmtebronnen in beeld gebracht (zoals aquathermie en geothermie) en het verwachte warmteverbruik in Friesland in 2030. De RSW geeft waardevolle achtergrondinformatie voor de opstelling van de gemeentelijke Transitie Visie Warmte. Het RSW is, ten opzichte van het concept dat voor de zomer is opgestuurd, nauwelijks gewijzigd. Deze RSW is als bijlage bijgevoegd.

Uitvoeringsagenda en strategie
Van het begin van het RES-traject stond vast dat de uitvoering van de Energietransitie zeker zo belangrijk is als het opstellen van de RES 1.0. En dat we naast overheden ook andere partijen zoals de FEA nodig hebben. Die wens was al opgenomen in het startdocument en de ontwikkeling en uitwerking ervan is gewaarborgd binnen de afspraken in onze samenwerkingsovereenkomst. We stellen voor om de huidige regionale samenwerking tussen overheden en de FEA als platform van maatschappelijke organisaties in RES-verband voort te zetten, gericht op het verder uitwerken van de RES 1.0 en het voorbereiden van de RES 2.0. Op korte termijn wordt doorgewerkt aan het opstellen van een uitvoeringstrategie en een programma waarbij de volgende RES gerelateerde thema's aandacht krijgen:

- De opwekking van duurzame elektriciteit en het organiseren van lokaal eigendom daarbij;
- De warmtetransitie in de gebouwde omgeving, waaronder energiebesparende maatregelen;
- De benodigde energie-infrastructuur;
- Maatschappelijke inpassing, waaronder gevat de thema's communicatie, beleidsparticipatie, proces- en projectparticipatie en landschappelijke inpassing.

Langere termijn samenwerking: Intentieverklaring
De Energietransitie vraagt om daadkracht, betrokkenheid en inzet van velen en we staan samen voor een flinke uitdaging. Naast de lopende gesprekken over de samenwerking op korte termijn blijkt het een brede wens te zijn van de betrokken partijen (overheden, maatschappelijke organisaties, netbeheerders) om tot een meer structurele samenwerking te komen voor de langere termijn (na 2021). Die toekomstige samenwerking moet continuïteit bieden en de mogelijkheid om op termijn tot een meer integrale uitvoering van klimaat- en energietransitiebeleid te komen. Daarbij speelt ook een rol dat een krachtenbundeling kan leiden tot een effectievere en (kosten)efficiëntere uitvoering van taken van gemeenten, provincie, Wetterskip in het kader van het Klimaatakkoord.

Het moment van de vaststelling van de RES 1.0 biedt een uitgelezen kans voor zowel de overheden als de maatschappelijk partners die deelnemen aan de FEA, om hun intenties gezamenlijk uit te spreken waar het gaat om het verder bouwen aan een duurzame samenwerking. Wij zouden het daarom zeer waarderen als uw college de bijgevoegde intentieverklaring zou ondertekenen.

Financiën
Eerder heeft u ingestemd met deelname aan het RES-traject, inclusief een (financiële) bijdrage zoals opgenomen in het startdocument en met een geactualiseerde raming zoals meegestuurd bij de behandeling van het concept bod. Conform de afspraken in onze samenwerkingsovereenkomst zullen de nog beschikbare middelen worden ingezet voor de uitvoering voor de periode tot eind 2021/begin 2022. In de bijlage is een geactualiseerde raming opgenomen. Uw bestuurlijke en

ambtelijke betrokkenheid in deze regionale samenwerking blijft uiteraard nodig en wordt zeer gewaardeerd.
Voor de toekomst zijn we in RES-verband voor de financiering van voorgenomen activiteiten afhankelijk van besluitvorming van de rijksoverheid over het beschikbaar stellen van voldoende budgettaire ruimte.

Wij waarderen uw betrokkenheid in dit bijzondere proces en blijven graag met u in gesprek.

Met vriendelijke groet,
Voorzitters Regiegroep Regionale Energiestrategie RES Fryslân.

Gedeputeerde Sietske Poepjes
(provincie Fryslân)

Wethouder Bert Wassink
Duurzame ontwikkeling & Energieagenda
(gemeente Leeuwarden)

Bijlagen:

- *RES 1.0 RES FRYSLÂN NL*
- *RES 1.0 RES FRYSLÂN FRIES*
- *RES FRYSLÂN Achtergronddocumenten*
- *RES FRYSLÂN Regionale Structuur Warmte*
- *Begroting RES. 2019 2022*
- *Brief verzoek ondertekening intentieverklaring RES*
- *Intentieverklaring*